

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Expenduntur casus specialiter in societate Iesu reseruat. §. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

23. Decimus, occasio, aut vulneratio, seu grauis percussio cuiuscunque personæ. Tria in hoc casu referantur. Primò, homicidium. Secundò, vulneratio, quæ est apertura corporis ictu inflicta, vt dixit Ambros. Calepin. Tertio, grauis cuiuscunque percussio, quæ abque vlla apertura, incisione, & mutilatione esse potest. Solum aduerto, percussionem supradictis verbis referuatam illam videri, quæ in ratione percussionis grauis est, non quæ ex accidenti extrinseco, scilicet, ob honorem, & famam læsam grauis censeatur; sicuti de percussione pugnae, palmae, digiti, pedis, sensit Nauarr. *summ. cap. 27. numer. 91.* referens quandam Extrauag. quæ incipit, *Perleuus.* quæ tamen in iure non inuenitur. Quod si roges, quæ est censenda grauis percussio. Respondeo cum Nauarr. *suprà.* & Suar. *tom. 5. de censur. disput. 22. sect. 1. num. 90.* arbitrio prudentis diiudicandam esse. Regulariter illa est grauis percussio, quæ signum sui in parte præcipua corporis reliquit. Monent tamen Nauarr. Suar. & Fagund. *in secundo Eccles. præcep. lib. 8. cap. 7. num. 24.* sæpè dignitatem personæ grauem percussionem constituit, quæ alioquin leuis esset, colligiturque aperte ex cap. *cùm illorum de sentent. excommunic. & Gloss. ibi.*

24. Vndecimus, qui referuari potest ex Constitutione Clement. VII. est malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à superioribus ad inferiores, vel ab inferioribus ad Superiores. Circa quem casum optimè aduertit Suar. *tom. 4. de relig. tract. 8. libr. 2. cap. 18. num. 12.* debere malitiam, tum in impedimento, tum in retardatione, tum in apertione litterarum interuenire, neque sufficere ignorantiam, aut negligentiam crassam. Impedire autem, seu retardare litteras potes, si malitiosè impedias, ne tabellarius inueniatur, nève deferat, nève delatas tradat; sed apud se retineat. Et à fortiori censendus es impedire, & retardare, si tu illas surripas, occultes, vel comburas, ne ad manus illius, ad quem mittuntur, perueniant. Secus esset, si cursor ordinario contentus, velociorem ommitteres, cùm facile posses inuenire: illius enim omisso non est postiuua illarum retardatio, sed velocioris illarum cursus negatio. Deinde referuari potest aperire litteras superioris ad inferiores, vel è contra, abque vlla auctoritate animo cognoscendi secreta contra voluntatem scribentis. Quinimò referuari potest sola apertio iniuriosa litterarum; tametsi non legantur: quia auctoritatem superioris, cuius sunt litteræ, vel ad quem mittuntur, satis offendit, vt tradit Fagund. *de secundo Eccles. præcep. lib. 8. cap. 7. in fine.*

§. III.

Expenduntur casus specialiter in Societate Iesu referuari.

1. Qui referuntur in Societate,
2. Expenduntur primus, qui est periurium, & falsum testimonium.
3. Secundus, furtum, & vsurpatio rei contra votum paupertatis.
4. Tertius est lapsus carnis voluntarius.
5. Quartus, inobediencia expressa.
6. Quintus, seditio in Superiore, & diuisio à capite.
7. Sextus, detractio fama, &c.
8. Septimus, impedimentum excludens à Societate reticuisse in examine, vel in eo mentitum esse, &c.
9. Octauus, acceptio, vel missio litterarum abque licentia expressa, &c.
10. Nonus, transgressio votorum simplicium.
11. Decimus, censura, seu peccata habentia in Constitutionibus censuram annexam.
12. Casus Pontifici referuari, à fortiori referuari in Religione sunt.

1. **V**erùm in Religione sanctissima Societatis, cuius institutum à pubertate, est indignus, suscepti, vtinam ab incunabulis suscepissem, auctoritate quintæ Congregat. generalis decret. 40. & 46. aliàs 67. & 73. non solum prædicti casus referuari sunt, sed illis additi sunt decem. Primò, periurium, & falsum testimonium in iudicio, vel extra. Secundò, & furtum, & vsurpatio alicuius rei contra votum paupertatis in ea quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. Tertio, lapsus carnis voluntarius, & quidquid est contra votum castitatis, quod in actum externum prodeat. Quarto, inobediencia expressa, qua quis asserit, se nolle parere. Quintò, seditio in superiore, & diuisio à capite, in graue nocumentum Societatis. Sextò, detractio fama, bonæque existimationis aliorum, & discordiarum feminatio inter Fratres. Septimò, impedimentum excludens à Societate reticuisse in examine, vel in eo mentitum esse, vnde graue incommodum oriri possit. Octauò, acceptio, seu missio litterarum abque licentia expressa, quæ, scilicet, acceptio, vel missio contineat rationem peccati mortalis.

Nonò, transgressio votorum simplicium, quæ profecti emittunt post professionem. Decimò, censura Societatis nostræ, seu peccata, quæ in nostris constitutionibus, bullis, vel decretis annexam habent excommunicationem. Hæc omnia cùm manifestè erunt mortalia, & in actum externum prodierint, referantur superiori domus, vel collegij, & ab alio, nisi de expressa licentia illius, absolui non possunt. Sic habetur in *Ordinationibus generalibus. cap. 5. de casibus referuariis.* Neque hæc tantorum casuum additio nimia videri debet referuatio; cùm omnes ij grauius religionem offendant, & nimisque dedecent Religiosos frequenter cum secularibus communicare, quales sunt nostræ Societatis, ob quam cum proximis communicationem non leuibus periculis labendi sunt expositi; deoque expedit, prædictorum referuatio, tanquam quoddam freno contineri; & à Superioribus cognosci, vt quoad fieri possit, ab occasione vitæ cadendi amoueantur.

2. Placet in gratiam religioforum breuiter prædictos casus percurrere. Primò referuatur periurium, hoc est, iuramentum veritate carens, quocunque modo aduerterit protuleris, siue in iudicio, vt actor, vel reus, vel testis; siue extra iudicium in contractibus, prædicatorum referuatio, tanquam quoddam falso testimonio, quod proximum grauius lædit, tametsi iuratum non sit; aliàs opus non esset, vt peccatum distinctum à periurio referuaret. Et fortè ob hanc præcipuè causam additum est, in *iudicio, vel extra.* Etenim in iudicio raro vel nunquam testis deponit, nisi iuratus, scilicet extra.

3. Secundò referuatur furtum, & vsurpatio alicuius rei contra votum paupertatis in ea quantitate, quæ efficiat peccatum mortale. Ex decreto Clement. VII. referuari potest in qualibet religione furtum, & vsurpatio ex rebus monasterij, At in Societate referuatur furtum, & vsurpatio ex bonis cuiuscunque personæ in ea quantitate, quæ peccatum mortale constituit. Quæ autem hæc sit, dixi *tract. 16. de statu religiosorum. disp. 3. de voto paupert. punct. 20. & 21.* Quod si res, in quas habes dominium abque prælati licentia distribuas in peccatum incidis referuatum, tum iuxta decretum Clement. *casu 4.* quia proprietarius es, cùm proprietarius vsus contra votum paupertatis accipias. Tum iuxta hanc referuationem, in qua vsurpatio cuiuscunque rei contra votum paupertatis referuatur. Neque negari potest, illius rei vsus contra voluntatem prælati esse vsurpationem contra votum paupertatis.

4. Tertio referuatur lapsus carnis voluntarius, & quidquid est contra votum castitatis, quod in actum externum prodeat. Alicui videri possent hæc posteriora verba superflua; siquidem sub lapsu carnis voluntario, qui necessario subintelligi debebat, in actum externum prodeunte, videbantur contineri. Sed prudenter addita sunt, ne quis putaret, solum lapsum carnis voluntarium in sua specie completum referuari; nam cùm referuatio sit stricti iuris, quippe iurisdictionem iure competentem restringat, merito sub referuatioe lapsus carnis voluntarij, solum lapsus carnis perfectus, & consummatus in sua specie intelligi possit. Vt igitur omnis dubitatio tolleretur, addita fuerunt illa verba: *Et quidquid est contra votum castitatis, quod in actum externum prodeat.* Quibus manifestè significatur, quemlibet actum externum per se castitati grauius contrarium, tametsi in specie luxuriæ consummatus non sit, peccatum esse referuatum. Noranter dixi, per se: nam si ex intentione, & relatione solum extrinseca operantis castitati grauius aduerterit, sicuti aduerteretur quodlibet opus bonum, vel indifferens, praua, & inhonestia intentione factum, nullatenus in casum referuatum incideres; quia ex se ille actus exterior nullam habet malitiam; sed solum ex accidenti & extrinseco, & soli Deo cognito, quale est praua intentio operantis. Quinimò, esto actus exterior malus sit; si tamen in se spectatus mortalem malitiam non habeat; sed solum venialem, sicuti communiter dicitur de visione euriola feminae, de leui tactu manus, & similibus; tametsi iniqua, & mortali intentione fiant, casus referuatus non erit; quia ea malitia, quatenus mortalis est, non prodit in exteriorum actum. Hac enim de causa à peccato hæreticis referuato exclusimus *tract. 4. de fide, disp. 3. punct. 3.* verba hæreticis intentione dicta, ex quibus per se spectatis colligi hæreticis non possit: quippe illa non est censenda hæresis exterior, sed interior. At ex prædictis actionibus colligi non potest mortalis intentio. Non igitur erit casus referuatus: & tradit Suar. *2. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. c. 18. n. 12.* Secus esset dicendum, si visu, vel tactu aliàs leui feminae indicares tuam iniquam voluntatem; qui eo casu vilis, vel tactus, non quatenus tales sunt, sed quatenus indicant iniquum affectum, referuari erunt: sunt enim quædam muta sollicitatio.

5. Quartus, referuatur inobediencia expressa, qua quis asserit, se nolle parere. Prudentè additum est verbum, *expressa,* &c. vt intelligeretur solum inobediencia formalis, & expressam referuatum esse. Nam inobediencia materialis in omni præcepti violatione reperitur, (quam non est credendum referuari, aliàs omnia peccata mortalia referuata essent;) sed non reperitur formalis; quæ in eo consistit, vt præceptum violes: quia tibi præceptum est, quod necessariò ex cõtempu

præcep

præcepti, vel præcipientis oritur: at, quia potest ea violatio præcepti, & inobedientia formalis contingere, quin exterius manifestetur, merito addidit Congregatio verbum, *expressa*: quod explicans subdidit, *qua quis asserit se nolle parere*. Asserit, inquam, verbis, vel signis pravam suam intentionem declarantibus: non enim alia via inobedientia formalis esse potest expressa. Sed, an inobedientia formalis, & expressa debeat esse circa præceptum grauem materiam respiciens, non satis constat inter Doctores. Nam Caietan. in *sum. verbo. Inobedientia*. Ludouic. Lopez. 1. p. *instruct. c. 55. in fine*, Valent. 2. 2. *disp. 7. quest. 3. punct. 3.* & Lessius ipso referens *lib. 2. de iustit. cap. 46. dub. 6. nu. 45.* existimantes, inobedientiam formalem peccatum veniale esse posse ex leuitate materiae, necessarium affirmare debent, illis in euentibus, in quibus à culpa mortali inobedientia excusatur, casum referuatum non esse. Ego verò dicendum existimo, regulariter inobedientiam formalem, & expressam, casum referuatum esse: tamen præceptum de materia leui sit: quia non spectatur quantitas, sed qualitas transgressionis; neque quale sit præceptum, fed qualiter illud transgrediaris. Et quidem si de inobedientia formali diuini præceptorum casus referuatus loquatur, (quod mihi dubium est, quia satis videtur verosimile, solum inobedientiam religiosam ex voto obedientiae debitam referuari; itard à culpa mortali ex leuitate materiae præcepti excusari potest: nam, si illa inobedientia ex contemptu Dei procedat, grauissimum est peccatum. Et idem est, si procedat ex contemptu præcepti, tanquam inutilis, vani vel perniciosi: quia est grauis blasphemia. Alia autem via contemni expressè, & formaliter non potest præceptum, licet possit minus haberi, & estimari. Si autem ex hac minori estimatione, quæ est virtualis quidam contemptus, præceptum leue transgrediaris, peccatum referuatum non erit ex Lessii sententia: quia non excedit culpam venialem. At, si casus referuatus ex sola inobedientia aduersus obedientiam votum procedat, si præceptum leuis materiae transgrediaris ex superioris contemptu, idque significes, in casum incidis referuatum: quia denotas, paratum non esse Superiori, etiam in graui materia præcipiente, obedire. Vnde prudenter Congregatio, cum inobedientiam expressam, casum referuatum constituit, non restrinxit ad specialem materiam, sed absolute dixit, inobedientiam expressam, qua quis asserit, se nolle parere, casum referuatum esse. Nam esto id asseras, cum leuis materia tibi præcipitur, si tamen inquam voluntatem non declares limitatam esse, & solum in illa materia obedire nolle; in aliis tamen paratum esse voluntatem Superioris exequi, sine dubio absolute superiori contemnis; & casus est referuatus. Et forte ob hanc causam Pater Generalis Claudius Aquiuina declarauit, casum esse referuatum, si quis Fratrum Ministro aliquid iubenti, licet non sub præcepto diceret: *Nolo facere*, quia est persona Ministri absolutus contemptus. Quam declarationem septima Congregatio generalis decreto 40. approbavit. Quod si superiori nolis obedire in leui materia, non, quia superior est, sed quia indoctus & imprudens habetur, vel quia tibi est offensus, Lessius *ditto lib. 2. c. 46. dub. 6. in fine*, existimat, non esse inobedientiam mortalem, ac proinde nec casum referuatum. Quod intelligendum est de inobedientia, nec superiori, neque aliis declarata: nam, si superiori, vel aliis declaratur, tamen cum restrictione, & limitatione ad illam materiam, credo omnino mortalem esse, & casum referuatum, quia est grauis superioris contemptus, & ipsius muneris non mediocri iniuria.

6. Quintus, referuatur seditio in superiore, & diuisio in capite in graue nocumentum Societatis. Est enim grauissimum delictum seditionis in superiore, grauissimamque pena dignum, vt testatur Conrad. Brunus *tract. de seditionibus, lib. 5. cap. 11. ad finem*, quem sequitur Menoch. *lib. 2. de arbitrar. casu 166. & casu 437.* Seditionem igitur in superiore committis, si animos fratrum commoueas, ne vel illum vt superiorem recognoscant, vel illius iussu obtemperent. A capite autem te diuisis, si à Præposito generali obediendo te velis subtrahere, sicut Schismaticus se subtrahit à Pontificis obedientia; quæ peccata ex leuitate materiae excusati à mortali non possunt, cum semper in graue nocumentum Religionis cedant, & disciplinae religioe non leuiter contraria sint.

7. Sextus, detractio famæ, bonæque existimationis aliorum, & discordiarum seminatio inter fratres: Cum enim in Societatis Religione maxime charitas, vnitatisque respiciatur, & hæc vitia non leuiter charitati, vnitatisque opponantur, merito referuata sunt. Detractio igitur, vt ex D. Thom. ab omnibus recepto 2. 2. *quest. 73. art. 1.* constat, est aliena famæ occulta, & iniusta denigratio, quæque contingit cum directe, tum indirecte. Directe contingit primò, imponendo cimen falsum: secundò, amplificando verum: tertio, occultum reuelando: quarto, sinistre recta facta interpretando. Indirecte verò contingit primò, si recta facta, & doctes alterius neges: secundò, si ea extenueris: tertio, si silentio præfermitas, cum obligatus es manifestare: quarto, si fiste laudes, quia est tacita vituperatio. Quodlibet horum, cum famam alterius grauius denigrat, bonamque illius existimationem dimi-

nuit, casus est referuatus. Ex vi tamen huius referuationis non videtur contumelia referuari. Nam esto grauius peccatum sit, non ita facile committitur: est enim contumelia, honoris alterius in coram denigratio, sicut dixit D. Thom. *quest. 72. artic. 1.* id eoque differt à detractioe; partim, quia detractio lædit famam, contumelia honorem; partim, quia detractio fit occulte, & in absentia infamari: contumelia in illius presentia, sicut tradit Lessius *lib. 2. de iustit. cap. 11. dub. 2. & num. 6.* Deinde referuatur discordiarum seminatio inter fratres, quod Spiritus sanctus summo odio prosequitur, vt potest charitati aduersum. Contingit autem hæc discordiarum seminatio, quando tuis verbis, vel factis voluntates fratrum discordes, & dissentientes redduntur in graue ipsorum detrimentum, & à fortiori, si in odium excitentur. Solum dubitari potest an seminatio discordiarum inter saculares, vel Religiosos alterius Ordinis, sit casus referuatus: quia verbum illud, *inter fratres*, videtur discordiarum seminationem restringere ad fratres, qui non solum vinculo charitatis, sed & Religionis, & Professionis fratres sunt: ij enim sunt, quos Religiosi proprie fratres appellant, & decretum referuatorium vltra communem loquendi modum extendi non debet. Nihilominus verius censo, quamlibet discordiarum seminationem inter saculares etiam esse casum referuatum. Credendum enim est, Congregationem voluisse referuare peccatum illud, quod Spiritus sanctus grauius detestatur illis verbis: *Et qui seminatur inter fratres discordias*. sub quo quælibet discordiarum seminatio inter fratres, qui vinculo charitatis fratres esse debent, continetur.

8. Septimus est, impedimentum excludens à Societate reuiculis in examine, vel in eo mentium esse, vnde graue aliquod incommodum oriri possit. Duo sub huiusmodi referuatione continentur. Primò, tacuisse in examine impedimentum excludens à Societate. Secundò, in eo examine commisisse mendacium, ex quo graue aliquod incommodum oriri possit. Circa primum dubitare quis poterat, an de solis impedimentis essentialibus loquatur, an etiam de secundariis: siquidem secundaria etiam à Societate excludunt: illis enim, vel aliquo illorum affectus in Societatem recipi non potest absque dispensatione, vt late dixi *tract. 16. de statu religiosi disp. 1. pun. 8.* Sed verius censo, de solis impedimentis essentialibus referuationem illam esse intelligendam: quippe hæc proprie, & in rigore tantum à Societate excludunt, alia vero solum ex arbitrio, & voluntate superioris. Verum, sub secunda parte referuationis credo secundariorum impedimentorum ceterationem contineri. Cum enim omnes Societatem ingressuri in examine interrogentur, tum de primariis, tum de secundariis impedimentis, qui aliquod illorum celaret, mendacium committeret, ex quo posset graue incommodum Societati euenire. Quod si de facto non eueniat, id est per accidens. Incidit ergo in casum referuatum.

9. Octauus, acceptio, vel missio litterarum, absque licentia expressa, quæ, scilicet, acceptio, vel missio contineat rationem peccati mortalis. Circa quem casum occurrit notandum, qualiter acceptio, vel missio litterarum peccatum mortale continens excusari possit à casu referuato, ex eo, quod fiat ex expressa licentia. Siquidem superioris licentia promissione, vel acceptioe litterarum mortaliter peccaminosa nulla est: quippe honesta, & licita tantum spectare debet. Deinde Superior litteras accipiens, seu mittens, peccatum mortale continens, in casum referuatum non incidet: siquidem ex licentia sibi met concessa recipit. Ob hanc rationem existimo, acceptioem, vel missionem litterarum mortaliter peccaminosam, cuius malitia ex Superioris voluntate purgari non potest, casum esse referuatum, tamen Superioris licentia accedat; quia ea licentia nulla est, ac proinde reputari debet, ac si non esset. Illam verò litterarum acceptioem, vel missionem aliam peccaminosam, cuius malitia ex licentia Superioris cessare potest, casum referuatum non esse, si ex Superioris licentia fiat. Possit autem aliquam acceptioem, vel missionem litterarum esse huius conditionis, constat: quia potest Prælati subditis præcipere, ob aliquas graues, & urgentes causas, ne absque eius expressa licentia litteras mittant, vel recipiant. Quo casu acceptio, vel missio absque expressa licentia rationem peccati mortalis continet: posita verò licentia peccatum cessat, & consequenter casus referuatus. Ad hanc explicationem adstruendam, ea præcipue ratione motus sum, ne cogar affirmare, illa verba, *absque licentia expressa*, superfluisse: siquidem circa acceptioem, vel missionem litterarum ex ratione materiae mortaliter peccaminosam, nulla Superioris licentia valida esse potest. Asserere autem ex inuolida licentia à peccato referuato excusari, verosimile non est. Deinde, vt comprehenderem sub referuatione acceptioem, & missionem litterarum ex accidenti extrinseco, scilicet, ex imperio obedientie peccaminosam: siquidem huius malitia Superioris licentia, quæ valida est, purgari potest, & referuatio cessare.

10. Nonus, transgressio votum simplicium, quæ professi emittunt: post professionem, circa quem casum nihil notandum

Terat. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

occurrit, præter dicta *tract. 16. de religio statu, disp. 5. à pun. 1. & sequenti.*

11. Decimus, referuntur censuræ Societatis nostræ, seu peccata, quæ in nostris constitutionibus, Bullis, vel decretis, annexam habent excommunicationem. Notanter additum est, seu peccata, ne intelligerentur solæ censuræ referuari, sed simul cum censuris peccata ipsa per se, & directè referuata esse. Igitur in Constitutionibus eam censuram excommunicationis ipso facto inuenio, quæ in Congregatione generali electoribus apponitur 8. p. *Constit. cap. 6. §. 2.* si quem scirent ambientem præposituram generalem, Vicario non denunciauerint. Item, quæ apponitur Vicario, & tribus antiquioribus Professoribus, qui in hac causa Iudices esse debent, si forè aliter, quàm in animo sentiant, sententiam dicerent. Huius Constitutionis in 1. Congregat. generali, *decreto 5.* addita est ea censura aduersus ambitiosos pro se, vel pro aliis, itaque ad eos, qui informationem non synceram, hoc est, vt explicuit 2. Congregatio *decreto 9.* quæ studiosè, seu mala enim intentione mendax est in re graui. Item, ex Congregat. 7. *decreto 49.* extenditur excommunicatio ad illos omnes, qui electionis synceritatem, libertatemque quoquo modo directè, vel indirectè impedire conantur. Huius excommunicationis absolutio, si petatur ante electionem, Vicario generali referuatur, si post electionem, Præposito generali, vt dicitur in 1. Congregat. *decreto 18. & in decreto 17.*

In Bullis verò pontificiis, præcipuè in ea, quam contra Apostatas expedit Pius V. anno 1565. quæque incipit, *Equum repusamus*, excommunicatio ipso facto lata est, & Pontifici, vel præposito generali referuata aduersus eos, qui emissis Societatis votis, vel ab ea recedunt, vel ad alium. Ordinem (Carthusiam excepta) absque licentia Generalis transeunt: quinimo neque ad Carthusiam ex privilegio Carmelitis concessio, & aduersus eos, qui licentia Generalis habita, intra tempus præfixum non fuerint Ordinem ingressi, vel in ea non valentes, vel nolentes perseverare, ad Societatem non fuerint statim reuersi, auxiliatores, & receptores eorum eadem excommunicatio afficiuntur. Deinde excommunicantur excommunicatione Pontifici referuata à Gregor. XIV. in Bulla confirmatoria nostri Instituti, edita 1591. quæ incipit, *Ecclesia catholica*. quomodolibet impugnant, vel alterantes Constitutiones Societatis, decreta, & gubernandi formam, &c.

Denique in decretis Congregationis, præter superius dicta, est excommunicatio Provinciali referuata; tum in illos, qui in consilio Provinciali externos de dimissione sua in consilium adhibent; tum in illos, qui quoquo modo externorum auxilio, vel intercessione ad dimissionem à superioribus obtinendam vtuntur. Sic habetur in 7. Congregatione generali, *decreto 18. & can. 22. §. 2.* Prædictas censuras explicui dicto *tract. 16. de statu relig. disp. 5.* vbi de præceptis Societatis.

12. Ad extremum aduerte, casus Pontifici referuatos non esse opus superiores regulares sibi referuare, cum altiori referuatione referuati sint: idè quod nullus alius, præter eum, cui ex commissione Pontificis competit facultas, absoluerit à prædictis potest, sicuti bene notauit Suar. *1. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 18. in princ.*

§. I V.

Quis possit directè à prædictis peccatis referuatis absoluerit.

1. Is, cui referuata sunt, potest absoluerit.
2. An à referuatis Pontifici possint Episcopi absoluerit in aliquibus casibus.
3. A referuatis Pontifici, & Episcopo potest Parochus extra casum extrema necessitatis, ex satis probabili sententia.
4. In articulo mortis quilibet potest.
5. Prelatus cuiuscumque Cõuentus sibi subditos absoluerit potest.
6. Ex quodam privilegio possunt Religiosi Minores ab alio, quàm à Superioribus absolui semel in vita.
7. Quid in articulo mortis à Sixto I V. prædictis Religiosis concedatur.
8. Religiosis omnibus à Superiore approbatis concedit Pontifex facultatem absoluerit omnes Christi fideles, sed non Religiosos.
9. Quid de privilegio Bullæ Cruciatæ.
10. De privilegio concessio absoluerit Religiosos Ordinis Prædicatorum iter agentes.
11. Nonnisi absolui possunt, ac si seculares essent.

A peccatis referuatis nemo absoluerit potest, nisi is, cui peccata referuata sunt, aut illius superior, & cui ipsi commiserint. Dixi, cui peccata referuata sunt: quia referuans non sibi tantum, sed aliis inferioribus prælati referuare peccata potest, sicuti de facto plura peccata à Pontifice Episcopi absolutio referuata sunt, & in Religionibus, maxime

in Societate omnes casus referuati Prælati conuentualis absolutio referuatur.

2. Igitur à referuatis Pontifici non solum pro foro interno, sed etiam externo absoluerit possunt Episcopi pueros, mulieres, senes, valetudinarios, aliasque similes personas Pontificem adire impeditas, iuxta textum in cap. *Mulieres*. cap. *Notificatur* & cap. *Quamuis*. de sentent. excommunicat. seruatis tamen quibusdam ibi præscriptis conditionibus. Et licet prædicti textus de excommunicatione ob percussione Clerici loquantur, Doctores eam facultatem ad alios casus Pontifici referuatos extendunt: siquidem in omnibus eadem ratio procedit, quæ est periculum animarum vitare: quod esset si absolutio diu differri deberet, sicuti notauit Coninch. *disp. 8. de penitent. dub. 12. n. 88.* Suar. *1. 4. de penit. disp. 30. sect. 3.* In foro autem conscientie quilibet Episcopus potest sibi subditos à quibuscumque peccatis occultis Pontifici referuatis absoluerit, ex *Trid. sess. 24. cap. 6. de reformat.* Neque per Bullam Cæne ea potestas reuocata est, vt alibi latius dixi.

3. A referuatis Episcopo, & à fortiori Pontifici nullus Parochus iure ordinario absoluerit potest, vt de se constat. Solum est dubium, an casu, quo penitentem necessarium sit communicare, vel quia ecclesiastico præcepto communionis vrgetur, vel quia absque nota omittit communionem non potest, possit à quolibet paroco directè absolui à peccatis Pontifici vel Episcopo referuatis. Negat Valq. *q. 91. art. 3. dub. 8. n. 4. & dub. 9. num. 21.* Mouetur ex eo, quòd Tridentin. *sess. 14. cap. 7. de reformat.* dixerit, Sacerdotes extra articulum mortis nihil posse in casibus referuatis. Sed contrarium docet non improbabiler Canus *relect. de penitent. 5. p. fol. 108. §. Secunda conclusio.* Domin. Sorus in *4. dist. 18. q. 2. art. 5. ad 1. Ledem. 2. p. 4. q. 8. art. 3. dub. 3. concl. 7.* neque dissentit Suar. *disp. 30. sect. 3. n. 8. & q. 9. & disp. 30. tota sect. 3.* posse, inquam, parochum extra casum extrema necessitatis à referuatis Pontifici absoluerit suos subditos, si adire non possint superiorem, & in ter tempus communicandi, vel celebrandi, prætermittitque non possit absque scandalo, vel infamia, vel damno populi, qui defraudandus esset Missæ sacrificio die festiuo: extenduntque hanc doctrinam, siue peccatum censuram habeat annexam, siue non. Ratio est: quia referuatio ob bonum charitatis introducta non debet in detrimentum charitatis cedere: cederet autem in graue charitatis detrimentum, & in animarum non leue periculum, si eo casu non possit parochus ab eo peccato absoluerit. Credendum Ergo est, eam facultatem esse illi à Pontifice concessam. Neque obstat Concilium alsens, nihil posse extra articulum mortis sacerdotem in casibus referuatis: quia hoc intelligendum est per se, secus si à iure, vel ex privilegio concedatur, sicuti Suar. exprimat concessum esse, non solum Episcopis, sed etiam sacerdotibus inferioribus, quoties Pontifex adiri non potest, & in ter tempus communicandi, ex textu in cap. *Nuper*. de sententia excommunicat. ibi: *à suo absoluat Episcopo, vel proprio Sacerdote.* In casibus autem Episcopo referuatis non audez Suarez *disp. 30. sect. 3.* concedere hanc facultatem, ed quòd recursus ad Episcopum facilius sit, quàm ad Pontificem. Et præterea de casibus pontificiis sunt iura concedentia hanc facultatem proprio sacerdoti, cum non potest Pontifex adiri, quod non inuenitur in casibus Episcopo referuatis. At Canus, Sorus, Ledem. *locis alleg.* & idem Suar. *disp. 31. sect. 3.* generaliter loquuntur de casibus referuatis: & affirmant, quoties ex aliqua graui causa omitti non potest communicatio, possit inferiorem sacerdotem à referuatis absoluerit. Monent tamen prædicti Doctores, hanc absolutionem esse indirectam: siquidem inferior sacerdos non est propriè iudex illorum peccatorum, & obligationem subit penitens coram superiore comprehendit. Sed hoc non videtur satis consequenter dictum, aliàs nulla iurisdictione ob necessitate inferiori sacerdoti communicaretur. Credo igitur, & iudicem esse, tamen penitentem obligationem habeat comprehendit.

Religiosi verò præcipuè mendicantes, esto iure communi non possint à referuatis Pontifici, vel Episcopo absoluerit, quia in Clement. *Dudum de priuileg.* declaratur eos non habere ampliorem facultatem, quàm habent Parochi, & in Clementina, *Religiosi, de priuileg. §. Quibus* præcipitur Religiosis sub interminatione maledictionis æternæ, ne à casibus sedi Apostolicæ, atque etiam locorum Ordinariis referuatis quæquam absoluant. Verum si particularia priuilegia spectentur, non solum à referuatis Episcopo, sed etiam à referuatis sedi Apostolicæ, exceptis iis, quæ in Bulla Cæne continentur, absoluerit quoscumque fideles ad se venientes possunt, vt superior puncto explicui, & tradit Suar. *1. 4. de penitent. disp. 30. sect. 2. n. 16. & seqq.*

4. In articulo mortis, cum nulla sit referuatio, vt dixit Trident. *sess. 14. cap. 7.* quilibet sacerdos, tamen si excommunicatus, aliæ censura ligatus existat, absoluerit potest quoslibet penitentes à quibuscumque peccatis, & subintelligendum tamen est, absente proprio, vel privilegio sacerdotem, vel non impedito. Nam cum hæc tam ampla concessio ob necessitatem penitentis, ne remedio destitutus pereat, concedatur, si sacer